

Moi, toi, lettres à nous

Gabryela Smolij

W dobie nowych technologii niektórzy traktują ją jako przestarzałą i mało efektywną formę komunikowania się między ludźmi. Ma jednak niepowtarzalny urok i wartość niemierzalną wskaźnikami skuteczności. Epistolografia. Twórcy jednego z najlepszych projektów eTwinning postanowili uczynić ją głównym tematem swojego opracowania. Uczniowie z pięciu krajów europejskich pisali do siebie listy, z których powstała powieść epistolarna.

eTwinning to współpraca szkół w Europie za pośrednictwem mediów elektronicznych oraz wspieranie szkolenia nauczycieli. Jest to program edukacyjny Unii Europejskiej, który promuje wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w szkołach europejskich. Uczniowie i nauczyciele wykorzystują Internet do realizacji międzynarodowych projektów. Współdziałają, wymieniają się informacjami i materiałami do nauki. Dzięki eTwinningowi uczniowie i nauczyciele mają dostęp do różnorodnych form uczenia się oraz zyskują motywację do nauki i otwarcia się na całą Europę.

Głównym celem projektu *Moi, toi, lettres à nous* było promowanie sztuki epistolarniej oraz wymiana informacji i poglądów na tematy interesujące młodzież w różnych krajach Europy. W projekcie uczestniczyły szkoły z Portugalii, Francji, Polski, Włoch i Wielkiej Brytanii. Placówka z Polski została zaproszona do projektu przez portugalską koordynatorkę, z którą już wcześniej realizowała projekty eTwinningu.

Plan pracy został zaproponowany przez szkołę portugalską i zaakceptowany przez pozostałych partnerów. Na początku uczestnicy zostali podzieleni na grupy międzynarodowe

i ustalili tematy listów na każdy miesiąc. Spis tematów wyglądał następująco:

- październik 2012: przedstawienie się poprzez ulubiony przedmiot;
- listopad 2012: miasto i kraj;
- grudzień 2012: tradycje Bożego Narodzenia (oraz przesłanie pocztą tradycyjną życzeń świąteczno-noworocznych);
- styczeń 2013: ambicje i plany na przyszłość;
- luty 2013: miłość i walentynki;
- marzec 2013: szkoła i system edukacji;
- kwiecień 2013: tożsamość kulturowa.

Partnerzy ustalili kolejność inicjowania korespondencji przez poszczególne kraje. W pierwszym tygodniu miesiąca grupa z wybranego kraju zaczynała pisać listy, a w następnych tygodniach uczniowie z pozostałych krajów odpowiadali na nie indywidualnie lub grupowo. Listy były ilustrowane zdjęciami i rysunkami, z zachowaniem praw autorskich. Następnie materiał był sprawdzany, poprawiany, oceniany i zamieszczany przez nauczycieli na profilu projektu w Twinspace (wirtualna przestrzeń realizacji projektu). Po zakończeniu korespondencji nauczyciele prosili uczniów o wyszukanie w literaturze

cytatów, które mogłyby być mottem każdego z rozdziałów powieści epistolarnej.

Ważnym etapem w realizacji przedsięwzięcia był przełom roku. W grudniu uczestnicy projektu napisali odręcznie kartki z życzeniami, a następnie wysłali je pocztą tradycyjną do krajów partnerskich. Otwieranie kopert i lektura kartek świątecznych były momentami bardzo ekscytującymi: można było się przekonać, że słowo odręcznie napisane ma wartość wyjątkową.

Po zakończeniu korespondencji nauczyciele uporządkowali listy z każdego miesiąca, tak aby kolejne miesiące stanowiły odrębne rozdziały powieści. Każdy z partnerów opracował dwa rozdziały, umieszczając na początku każdego z nich wybrane i przetłumaczone przez uczniów cytaty. Listy zostały ułożone chronologicznie.

Następnym etapem było projektowanie okładki powieści. Zorganizowano konkurs wśród uczniów. Zgłoszone propozycje zostały anonimowo zamieszczone na Twinspace, po czym uczestnicy wybrali najlepszą pracę, głosując online. Zwyciężyła okładka zaprojektowana przez uczennicę z Polski.

Po złożeniu powieści epistolarnej opublikowano ją w serwisie **Issuu** i na Twinspace. Na zakończenie projekt został poddany ewaluacji za pomocą kwestionariusza interaktywnego (niezależnie od niego uczniowie polscy wypowiedzieli się w odrębnej ankiecie) oraz poprzez wypowiedzi indywidualne uczniów na forum w *Kąciku ucznia* na Twinspace.

Komunikacja nauczycieli odbywała się na bieżąco poprzez skrzynkę e-mailową na Twinspace oraz pocztę prywatną i Skype'a. Głównym sposobem kontaktu uczniów były listy, pisane raz w miesiącu. Uczniowie komunikowali się także na Twinspace.

Projekt znakomicie współgra z podstawą programową nauczania języków obcych. Jednym z jej celów jest nauczanie przekazywania informacji i opinii w formie listu, a kontakty z rówieśnikami z zagranicy są zalecane jako jeden ze sposobów realizacji tego przekazu. Również tematyka poruszana w listach uczniów jest zbieżna z treściami zapisanymi w podstawie programowej: emocje i zainteresowania, szkoła, formy spędzania czasu, elementy wiedzy o kraju ojczystym i kontekst międzykulturowy.

Projekt pozwolił uczestnikom podnieść kompetencje językowe w zakresie języka francuskiego: wzbogacili swoje słownictwo i poznali zasady pisania listów prywatnych. Uświadomili sobie również, że język francuski może być językiem komunikacji z rówieśnikami z innych krajów, w tym Wielkiej Brytanii, dzięki czemu wrosła ich motywacja do jego nauki.

Szczególnie cenne jest to, że uczniowie nauczyli się sztuki pisania listów, która w dobie komunikacji poprzez portale

społecznościowe i SMS-y praktycznie zanikła wśród młodego pokolenia. Poznali także zasady i formę publikacji książkowej: znaczenie okładki, dane techniczne, przestrzeganie praw autor- skich, podział na rozdziały, rolę, jaką pełni motto lub dedykacja.

Uczniowie dowiedzieli się też, jak żyją i czym się interesują ich europejscy rówieśnicy, a sami mieli możliwość zaprezentowania swojego miasta, szkoły, własnych pasji oraz polskiej kultury polskiej i tradycji. Projekt pomógł przełamać pewne stereotypy i uprzedzenia w sposób niekonwencjonalny i naturalny.

Zadziwiająca jest szczerość, z jaką uczniowie pisali o swoich uczuciach i troskach lub gdy krytykowali otaczającą ich rzeczywistość. Świadczy to o ich bezkompromisowej postawie, zważywszy na fakt, że listy były przecież sprawdzane i oceniane przez nauczycieli.

Wartość projektu została także doceniona przez jury europejskiego konkursu eTwinning. Projekt zwyciężył w Europejskim Konkursie eTwinning 2014 w kategorii francuskojęzycznej.

Materialne rezultaty projektu:

- listy;
- powieść epistolarna;
- okładki do powieści;
- cytaty z wypowiedzi znanych osób, przetłumaczone na język francuski;
- zdjęcia i ilustracje do listów;
- nagrania wideo z życzeniami świątecznymi;
- ankiety ewaluacyjne;
- prezentacje multimedialne przedstawiające szkoły partnerskie;
- zabawy językowe dotyczące walentynek;
- kartki świąteczne wykonane własnoręcznie lub komputerowo;
- publikacja na temat projektu na stronie internetowej szkoły;
- wystawa promująca projekt podczas Dnia otwartych drzwi w szkole.

Gabryela Smolij

Absolwentka filologii romańskiej na UAM w Poznaniu. Od 1977 r. nauczycielka języka francuskiego w Zespole Szkół nr 1 w Choszczynie. Inicjator i koordynator współpracy międzynarodowej; w latach 1992-1998 z Lycée Polyvalent Régional w Sens (Francja), w latach 2007-2013 udział w akcji Partnerskie Projekty Szkół Comeniusa oraz projekty eTwinningu, w tym prowadziła nagrodzony w 2011 r., w konkursie krajowym, projekt *Oui, chef!* (kategoria francuskojęzyczna).